

Sygn. akt IV CSK 105/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko A. C. i M. M.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 sierpnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu
z dnia 2 lipca 2014 r., sygn. akt VIII Ca 283/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 lipca 2014 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 3 lutego 2014 r., którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o ustalenie nieważności umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 8 maja 2012 r. Powołując się na podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez ustalenie, że umowa sprzedaży zawarta między pozwanymi w dniu 8 maja 2012 r., dotycząca sprzedaży bliżej oznaczonej nieruchomości o obszarze 0,3813 ha położonej w S. jest nieważna, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii, „czy umowa sprzedaży nieruchomości będącej przedmiotem przewłaszczenia na zabezpieczenie, zawarta przez wierzyciela mimo

spląty długu po terminie wskazanym w umowie podstawowej, może być uznana za nieważną w oparciu o treść art. 58 § 2 k.c.?”.

Wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ sprzedaż nieruchomości przez wierzyciela pomimo spląty pożyczki, której zabezpieczeniem była nieruchomość, jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego w postaci dobrych obyczajów oraz uczciwości, a ponadto pozwany - na skutek przeniesienia własności nieruchomości już po splącie pożyczki - uniemożliwił skarżącemu zrealizowanie uprawnienia do zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

W art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Nie uwzględnił też, że sformułowane przez niego zagadnienie prawne było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 16 marca 1993 r., II CRN 94/92, Sąd Najwyższy uznał za niedopuszczalne ustalenie w oparciu o art. 58 § 2 k.c. nieważności umowy zawartej w warunkach art. 59 k.c. na tej tylko podstawie, że strony wiedziały o istnieniu roszczenia osoby trzeciej. Podkreślił, że do uznania tej bezwzględnej nieważności niezbędne jest wykazanie dalszych okoliczności świadczących o sprzeczności umowy z zasadami współżycia społecznego (zob. Wokanda 1993, nr 6, s. 4). Skarżący nie przytoczył argumentów

uzasadniających konieczność ponownego zajęcia stanowiska w tej kwestii przez Sąd Najwyższy.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe. Skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.